

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

5. Prædestinatio, dilectio, electio, propositum, præparatio gratiæ, discretio, quid in Scripturis & Augustino differant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

aut opus aliquod homini, aut per hominem operandum, & hominem ad hoc ipsum prædestinari. Ex quo fit, ut si Deus prædestinavit homini fidem, aut charitatem, hominem consequenter prædestinatus sit credere aut diligere: si autem prædestinavit homini, non solum hujus vitæ iustitiam & perseverantiam, sed etiam gloriam, homo absolute prædestinatus sit. Reciprocationem istam non semel Augustinus explicuit. Nam inde est quod in libro de dono perseverantiæ dicit, dono Dei, fidem, castitatem, charitatem, perseverantiam, esse hominibus à Deo prædestinatis, quia ea se daturum esse præscivit, & tamen in eodem loco dicit: *quem casum futurum prædestinavit, agit ut casus sit, quoniam Dei dono*

se audit futurum esse quod querit. Itemque sicut eodem libro dicit prædicandam esse prædestinationem beneficiorum Dei, obedientiæ, fidei, pietatis, perseverantiæ &c. ita etiam, prædestinatos esse, qui per Dei gratiam fiant obedientes atque permanent, itemque prædestinatos ab illo esse, quos liberat & coronat. Cujusmodi absolute vocantur prædestinati. Et quemadmodum alibi dicit hominibus prædestinatum esse supplicium; ita sapissime alijs in locis eos supplicio, pœnis gehennæ morti, vel ad supplicium, ad pœnas, ad interitum prædestinatos. Sed jam ad ipsam quæ absolute & antonomastice prædestinatio dici solet, unde simpliciter prædestinati vocantur, accedamus.

CAPVT QVINTVM.

Prædestinatio, dilectio, electio, propositum, preparatio gratiæ, discretio, quid in scripturis & Augustino differant.

Prædestinatio in scripturis sacris multis nominibus equipollentibus exprimitur. Nam subinde dicitur, dilectio, electio, propositum apud Augustinum etiam preparatio, discretio; nec aliter ista nisi certo respectu aut formalitate differunt. Cum enim ista prædestinatio non sit aliud, nisi prædestinatio seu decretum donandi creaturæ rationali salutis æternæ beneficia, quæ ab isto Dei actu circa se versante prædestinata dicuntur, necesse est ut ille ipse actus sit dilectio, electio, propositum, preparatio, discretio. Dilectio quidem quia per illam Deus vult isti creaturæ suæ tantum bonum: Electio quia ex omnibus eam diligit, cui illud beneficium præ cæteris quas negligit, largiatur: Propositum, quia non est sterilis dilectio sed efficax decretum volendi & conferendi beneficium. Preparatio, quia mens Dei illo proposito est quasi gravis, ut suo tempore in operationem erumpat. Hoc enim animo preparasse dicuntur, quod jam parati sumus dare vel facere. Discretio, quia est propositum discernendi unum ab altero, talis tantio; donatio beneficij. Itaque Apostolus Paulus ad Ephesios, cum dixisset: *Sicut eligit nos in ipso ante mundi constitutionem ut essentus sancti &c.* statim repetit qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum. Et ut intelligeremus, hanc electionem fieri ex libero proposito voluntatis Dei, adeoque beneplacito ejus, addit eum nos prædestinasse, secundum propositum voluntatis suæ; itemque secundum beneplacitum ejus, quod & consilium voluntatis ejus nuncupat; ut voluntatis istius beneplacitum, propositum, prædestinationem, electionem sapienti consilio regi nosceremus. Idem propositum exprimitur, quando Apostolus dicit quosdam secundum propositum vocatos; quod quid sit statim pro ratione subiungit: *Nam quos præscivit & prædestinavit hos & vocavit*, videlicet secundum propositum illud, prout sæpe Augustinus exponit. Eisdem infra vocat electos. *Quis accusa-*

bit adversus electos Dei? Et inferius fontem omnium dilectionem esse indicans: In his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Et ad Colossenses utrumque coniungit. Electi Dei & dilecti. Sed in Augustino ista promiscua vocabulorum usurpatio multo maxime patet. Nam aliquando dicit, quod Deus hominem à massa perditionis diligendo discernit, ut in ista obiectioe que ex eius doctrina formabatur: *Quomodo non est iniquitas apud Deum si diligendo discernit, quos merita operum nulla discernunt?* Aliquando verò & sæpius istam discretionem dicit prædestinando fieri: *Non enim sunt à massa illa perditionis præscitæ & Deo prædestinatione discreti.* Et in illo ipso loco ubi prædestinationem definit, *Si Dei altiore iudicio à perditionis massa non sunt gratiæ prædestinatione discreti.* Subinde electione ascribit dilectioni, dum videlicet docet neminem eligere posse nisi diligat: *Si non elegeris sine dubio nec dilexeris; quomodo enim eum eligerent quem non diligerent?* Rursus electionem non semel tribuit prædestinationi tanquam quæ per illam fiat: *Elegit nos ante mundi constitutionem, prædestinando utique non vocando. Quos autem prædestinavit illos & vocavit, elegit vocando ante mundi constitutionem, elegit vocando ante mundi consummationem.* Et omnium planissime: *Electi sunt itaque ante mundi constitutionem ea prædestinatione in qua Deus sua futura præscivit: Electi sunt autem de mundo ea vocatione, qua Deus id quod prædestinavit implevit.* Quibus duobus in locis, habes etiam duplicem electionem, unam æternam ante mundi constitutionem, quæ est ipsa Dei prædestinatio, & aliam temporalem quæ est vocatio secundum propositum Dei. Nam hic etiam duplicem agnoscit preparationem beneficiorum Dei, unam æternam quæ in mente Dei, est ipsa beneficiorum prædestinatio, quemadmodum in eius definitione cernitur, quando dicitur prædestinatio est scientia & preparatio beneficiorum Dei: alteram,

lib. de dono
17

Epist. 1.

2um 8.

Cap. 20.

Cap. 16.

Cap. 17.

Lib. de civit.
e. 10.

Vide sup. don.
eis citatus.

Coloss. 3.

Epist. 106.

Lib. de cor.
& gratia
e. 7.

Lib. de dono
per f. c. 14.

Lib. de grat.
& lib. arb.
e. 18.

Tract. 68.
in Ioan.

Lib. de præ-
dest. s. int.
e. 17.

Tract. 58.
in Ioan.

In expo-
sitione
quarund.
prop. ex
Epist. ad
Rom.

Lib. de dono
Prof. c. 9.

Lib. de pra-
dest. c. 18.

teram, que fit in tempore per vocationem, iu-
rificationem, & glorificationem: Sic & Missiones
inquit preparavit & preparat nec alias sed quas
preparavit, has preparat qui fecit que ventera sunt.
Quas preparavit predestinando, preparat operando.

Aliquando propositum dei, secundum quod
predestinatos vocat, predestinationis propo-
situm esse docet: Hoc propositum, inquit, ad
prosciendam & predestinationem De pertinet.
Aliquando vero promiscue omnibus istis
utitur vocabulis, tanquam quibus eadem
omnino predestinatio significatur. Nam
illa Ioannis Apostoli tractans verba: Nam
si fuissent ex nobis, mansissent utique nobiscum,
quibus quedam inter illos discretio indi-
catur qui simul ab eodem illo creati, vocati,
iustificati, renati fuerant. Quanam est tandem
ista discretio? Patent libri Dei non avertimus as-
pectum &c. Non erant ex eis qui non erant se-
cundum PROPOSITUM vocati: nam erant in
Christo electi ante constitutionem mundi: non e-
rant in eo sortem consecuti: non erant predestinati
secundum propositum eius qui universa operatur.
Vbi vides haud secus dici predestinatos se-
cundum PROPOSITUM, quam vocatos: nempe
quia electio, dilectio, discretio, predesti-
natio fit secundum liberrimum beneplacitum
seu propositum Dei, quemadmodum & vocatio.

Haulit istam doctrinam ipsamque phrasim
Augustinus ex Apostolo ad Ephesios, cuius
locum & phrasim imitando, doctrinamque
de natura predestinationis, & electionis, &
beneplaciti, & propositi exprimendo dicit:
Quomodo ELIGERET eos qui nondum erant nisi
PRAEDESTINANDO? ELIGIT ERGO PRAEDES-
TINANS NOS &c. Nemo manifestum est, iteo
tales (SANCTI) eramus futuri, quia ELIGIT ipse
PRAEDESTINANS ut tales per gratiam eius esse-
mus &c. Elegit ergo nos deus, non quia per nos
sancti & immaculati futuri eramus, sed ELIGIT
PRAEDESTINAVITQUE ut essemus. Fecit autem
hoc secundum PLACITUM VOLUNTATIS SVAE,
ut nemo de suis, sed illius erga se voluntate glorie-
tur &c. In quo sortem consecuti sumus, PRAEDES-
TINATI SECUNDUM PROPOSITUM non nos-
trum sed eius qui universa operatur &c. EX HOC
PROPOSITO eius est illa electorum propria voca-
tio, quibus omnia cooperantur in bonum, quia se-
cundum PROPOSITUM vocati sunt sancti. Ecce
iterum Apostolicis verbis electionem, & pre-
destinationem secundum placitum volunta-

tis Dei, secundum propositum eius, hoc est,
prout ipsi placuit, prout ipse proposuit. Quam
ob causam Apostolus etiam inverteit istam lo-
cutionem, cum dicit, in secundum electionem
prop. un Dei maneret. Hoc est, ut propositum
Dei, quo unum pra altero predestinavit, sta-
bile maneret ac firmum, non propter opera
pravisa vel facta, sed quia sic Deus libere ac
gratis unum pra altero eligere placuit.

Sed nunquam apertius ista nominum confu-
sio & promiscua significatio & usurpatio elu-
cet, quam in Epistola Prosperi ad Augustinum,
ubi mentem eius in libris de predestinatione
& perseverantia contentam explicat, prout a
Masilienibus accepta fuit, consentaneè pro-
fus ad ea, que iam ex ipsis ipsis Augustini
scriptis diximus: Hoc autem PROPOSITUM
vocationis Dei, inquit Prosper, quo vel ante
mundi initium, vel in ipsa conditione generis hu-
mani, eligendorum & reprobatorum dicitur facta
DISCRETIO, ut secundum quod PLACUIT crea-
tori, alij vase honoris, alij vase contumelie fierent,
curantur & surgendi ad mere &c. Quo quo enim modo
egerint non posse aliud erga eos quam deservit ac-
cidere, & sub incerta spe cursum non posse esse
constantem: cum si aliud habeat PRAEDES-
TINANTIS ELECTIO, cassi sit annuentia intentio.
Removeri itaque industriam, relique virtutem, si
Dei CONSTITUTIO humana praveat voluntaria-
tes, & sub hoc predestinationis non ine &c. Et
paulo post dicit quod Masilienses propositum
& predestinationem secundum presentiam rece-
perunt. Et Hilarius ad eundem Augustinum
aque luculente, dicit enim secundum propositum
eligendos ab Augustino vocari. Vnde conforti-
ter quoque in tuo sensu Masilienses presentiam
cum predestinatione semper junxerunt, &
predestinationem vel propositum ad id valere con-
tendunt ut eos presciant vel predestinaverit, vel
proposuerit eligere, qui fuerant credituri. Ex qui-
bus profecto omnibus liquidum limum est in
doctrina sancti Augustini, propositum secun-
dum quod vocari & predestinari & eligi
dicimur, electionem, discretionem, definitio-
nem, constitutionem Dei & huiusmodi, etiam
secundum intelligentiam adversariorum eius,
idem profus esse, quod predestinationem.
Quod paulo latius dictum oportuit, ne quis
in istorum vocabulorum quasi obscuritate
forsan hareat, & facilius in ceteris, ubi illa
promiscue usurpat, mentem eius adsequatur.

CAPVT SEXTVM.

Predestinatio, electio, & discretio alia gratiae, alia meritum. Quid sin-
gulae sint & respiciant. Augustinus olim etiam recte de gratia len-
tiens, nullam agnovit electionem gratiae, & quare.

Quid electio, juxta Manichaeos.

HÆc igitur electio, seu predestina-
tio, seu discretio creatura rationalis
in bono, quocumque eam appel-
les nomine, bifariam adhuc, juxta
sanctissimi Patris doctrinam, dividitur, in
electionem, predestinationem, discretionem

gratiae, & meritum. Electionis gratiae sa-
pius Augustinus mentionem facit, & ei ele-
ctioni semper opponit quia quis eligitur ex o-
peribus, sive ex meritis: Quia elegit eos in Christo
suo, inquit quodam loco, ante mundi constitu-
tionem per electionem gratiae. Et quid illud? Si
autem